

"Тауар нарықтарындағы экономикалық шоғырлануды бағалау әдістемесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 14 желтоқсандағы № 416 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы"

Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі Төрағасының 2021 жылғы 24 ақпандағы № 3 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 25 ақпанда № 22258 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Тауар нарықтарындағы экономикалық шоғырлануды бағалау әдістемесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 14 желтоқсандағы № 416 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16161 болып тіркелген, Нормативтік құқықтық актілерінің электрондық түрдегі эталондық бақылау банкінде 2018 жылғы 9 қаңтарда жарияланды) мынадай өзгерістер енгізілсін:

Көрсетілген бұйрықпен бекітілген Тауар нарықтарындағы экономикалық шоғырлануды бағалау әдістемесінде:

2 тармақ келесі редакцияда мазмұндалсын:

"2. Әдістеме монополияға қарсы органның экономикалық шоғырлануды бағалау тетігін айқындайды.";

3 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Әдістемеді мынадай ұғымдар қолданылады:

1) құзыретті орган – экономиканың тиісті саласын (аясын) басқаруды жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

2) мәмілеге қатысушылардың тауарлары – экономикалық шоғырлануға мәміле жасасқанға дейін мәмілеге қатысушылар өткізетін және мәмілеге қатысушылар ол аяқталғаннан кейін өткізілуі жоспарланатын (жоспарлаған) тауарлар (жұмыстар, көрсетілетін қызметтер);

3) өтініш беруші – экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы өтінішхат немесе жасалған экономикалық шоғырлану туралы хабарлама берген тұлға;

4) тауар (жұмыс, көрсетілетін қызмет) өнім берушілері (сатушылар, тапсырыс берушілер) – өз қызметінің тауарларын (жұмыстарын, көрсетілетін қызметтерін) өткізетін нарық субъектілері, сондай-ақ тауар өндірушілерден соңғы тұтынушыларға жылжыту бойынша қызметтер көрсететін сауда және делдал ұйымдар;

5) Экономикалық шоғырлануға келісім – монополияға қарсы органның кодекстің 201-бабы 1-тармағының 1), 2), 3) тармақшаларында көзделген мәмілелерді жүзеге асыруға келісімі;

б) экономикалық шоғырлануға қатысушы – экономикалық шоғырлану жасаған немесе жасауға ниет білдірген жеке немесе заңды тұлға;

7) экономикалық шоғырлануға тыйым салу – монополияға қарсы органның кодекстің 201-бабы 1-тармағының 1), 2), 3) тармақшаларында көзделген мәмілелерді жүзеге асыруға тыйым салуы және (немесе) монополияға қарсы органның кодекстің 201-бабы 1-тармағының 4) және 5) тармақшаларында көзделген экономикалық шоғырлану мәмілелерінің күшін жою туралы нұсқама шығаруы.

Әдістемеді пайдаланылатын өзге ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес пайдаланылады.";

4 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Экономикалық шоғырлануға бағалау жүргізу негіздері монополияға қарсы органға:

1) Әдістемеге 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш беруші ұсынған экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы өтінішхаттың (бұдан әрі – өтінішхат);

2) Әдістемеге 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш беруші ұсынған Кодекстің 201-бабы 1-тармағының 4) және 5) тармақшаларында көзделген экономикалық шоғырлану туралы хабарламаның (бұдан әрі – хабарлама) келіп түсуі болып табылады.";

5 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5. 40 күнтізбелік күн ішінде (Кодекстің 205-бабының 3 және 5-тармақтарына сәйкес мерзімдерді тоқтата тұру құқығымен) монополияға қарсы органның өтінішхатты қарау барысында экономикалық шоғырлануды бағалауды жүргізуі мынадай кезеңдерді қамтиды:

1) өтінішхатқа қоса берілетін, Кодекстің 204-бабында көзделген құжаттаманың толықтығы мен анықтығын тексеру;

2) егер мәмілеге қатысушы тұлғалар (тұлғалар тобы) өзара алмастырылатын тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асырған және (немесе) бәсекелестікті шектеу белгілері болған жағдайда экономикалық шоғырлануды жасау кезінде тауар нарықтарындағы бәсекелестіктің жай-күйіне талдау жүргізу;

3) бір немесе одан көп тауар нарықтарында бәсекелестікті шектеудің пайда болуы немесе күшеюі анықталған кезде бәсекелестікті шектеу көрсеткіштерін есептеу;

4) монополияға қарсы органның экономикалық шоғырлануды бағалау нәтижелері бойынша шешім қабылдауы.";

6 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Монополияға қарсы органның хабарламаны қарау барысында экономикалық шоғырлануға бағалау жүргізуі мынандай кезеңдерді қамтиды:

1) Кодекстің 207-бабында көзделген, хабарламаға қоса берілетін құжаттаманың және мәліметтердің толықтығы мен анықтығын тексеру;

2) Кодекс талаптарына сәйкестігі тұрғысынан экономикалық шоғырланудың жасалғанын растайтын шартты немесе өзге де құжатты қарау;

3) бәсекелестіктің шектелуі немесе жойылуы, оның ішінде нарық субъектісінің үстем жағдайының пайда болуы немесе күшеюі арқылы шектелуі немесе жойылуы тұрғысынан экономикалық шоғырлануды қарау;

4) Кодекстің 209-бабына сәйкес монополияға қарсы органның жасалған экономикалық шоғырлану туралы хабарлама бойынша шешім қабылдауы.";

7 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Экономикалық шоғырлануды бағалау кезінде ақпарат ретінде қажеттілігіне қарай:

1) экономикалық шоғырлануға қатысушылардан;

2) тұтынушылар пікіртерімі барысында;

3) мемлекеттік статистикалық қызмет саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органдардан;

4) құзыретті мемлекеттік органдардан;

5) экономикалық шоғырландыруға қатысушылармен ұқсас немесе өзара алмастырылатын тауарларды өндіруді, өткізуді, экспорттауды немесе Қазақстан Республикасына импорттауды жүзеге асыратын нарық субъектілерінен;

6) монополияға қарсы органның өз зерттеулері барысында;

7) қауымдастықтардан, қоғамдық бірлестіктерден, "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасынан алынған мәліметтер;

8) нарық субъектілеріне, азаматтарға, қоғамдық ұйымдарға жүргізілген маркетингтік, әлеуметтанушылық зерттеулердің, іріктелген пікіртерімдер мен сауалнамалардың деректері пайдаланылады.";

8 тармақ келесі редакцияда жазылсын:

"8. Егер экономикалық шоғырлануға қатысушылар тауарлары ішінде ұқсас немесе өзара алмастырылатын тауарлар болмаған және (немесе) бәсекелестікті шектеу белгілері болған жағдайда монополияға қарсы органның басшысы немесе оны алмастыратын тұлға экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы шешім қабылдайды және осындай шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде оны өтініш берушіге жібереді.";

9 тармақ келесі редакцияда жазылсын:

"9. Егер мәмілеге қатысушы адамдар (адамдар тобы) ұқсас немесе өзара алмастырылатын тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асырған және (немесе) бәсекелестікті шектеу белгілері болған жағдайда, монополияға қарсы орган Кодекстің 196-бабына және Кодекстің 90-6-бабының 13) тармақшасына сәйкес бекітілетін Тауар нарығындағы бәсекелестіктің жай-күйіне талдау және бағалау жүргізу жөніндегі әдістемеге сәйкес тауар нарығындағы бәсекелестіктің жай-күйіне талдау жүргізеді.";

10 тармақ келесі редакцияда жазылсын:

"10. Егер тауар нарығындағы бәсекелестіктің жай-күйін талдаудың нәтижесі бойынша экономикалық шоғырлануға қатысушылардың жиынтық үлесі тауар нарығында 35% және одан төмен пайызды құраса, сондай-ақ бәсекелестікті шектеу белгілері болмаған жағдайда, монополияға қарсы орган экономикалық шоғырлануды жасауға келісім береді.";

11 тармақ келесі редакцияда жазылсын:

"11. Егер тауар нарығындағы бәсекелестіктің жай-күйін талдаудың нәтижесі бойынша экономикалық шоғырлануға қатысушылардың жиынтық үлесі тауар нарығында 35%-дан астам болған жағдайда, монополияға қарсы орган экономикалық шоғырлану жасау кезінде бәсекелестікті шектеу көрсеткіштеріне есептеу жүргізеді.

Егер экономикалық шоғырлану бәсекелестікті шектеуге алып келсе, монополияға қарсы орган экономикалық шоғырлану жасауға жол бермейді.";

12 тармақ келесі редакцияда жазылсын:

"12. Бәсекелестікті шектеудің болуын, пайда болуын немесе күшеюін анықтау үшін монополияға қарсы орган бәсекелестікті шектеудің мынадай көрсеткіштерін пайдаланады:

1) мәміле жасалғаннан кейін тиісті тауар нарығында мәмілеге қатысушылардың жиынтық үлесі 35% -ды құрайды немесе одан асады;

2) нарықтық шоғырлану көрсеткіштерінің өзгеруі: мәміле жасалған жағдайда тауардың тиісті нарығында Герфиндаль - Гиршман нарықтық шоғырлану индексі (ННИ) өзгереді:

калыпты шоғырландырылған нарық үшін 250-ден артық мөлшерге ($1000 < \text{ННИ} < 2000$);

жоғары шоғырландырылған нарық үшін 100-ден артық мөлшерге ($2000 < \text{ННИ} < 10000$);

нарық субъектілерінің төмен шоғырландырылған нарықтарда (ННИ 1000) бірігуінің нәтижесінде нарыққа теріс салдарлардың болу ықтималдығы аз;

3) мәміле жасалғаннан кейін нарыққа ықтимал кіру/шығу кедергілерінің пайда болуы;

4) Лернер индексі

0,5 болғанда, мәмілеге қатысушылардың бірімен мәміле жасалғаннан кейін нарықтық биліктің пайда болуы немесе күшеюі.";

16 тармақ мына редакцияда жазылсын:

"16. Экономикалық шоғырлануды бағалау нәтижелері бойынша монополияға қарсы органның тиісті құрылымдық бөлімшесінің басшысы немесе оны алмастыратын тұлға қол қоятын қорытынды қалыптастырылады.";

17 тармақ мына редакцияда жазылсын:

"17. Қорытындыны қарау нәтижелері бойынша монополияға қарсы органның басшысы немесе оны алмастыратын тұлға мынадай:

- 1) экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы;
  - 2) экономикалық шоғырлануға тыйым салу туралы шешімдердің бірін қабылдайды.
- ”;

18-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

”18. Кодекстің 209-бабына сәйкес хабарламаны қарау нәтижелері бойынша монополияға қарсы орган шешім қабылдайды.”;

1 және 2-қосымшалар осы бұйрыққа 1 және 2-қосымшаларға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Құқықтық қамтамасыз ету басқармасына ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің төрағаның орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Төраға

С. Жумангарин

Қазақстан Республикасының
Бәсекелестікті қорғау және
дамыту агенттігінің Төрағасы
2021 жылғы 24 ақпандағы
№ 3 Бұйрыққа
1-қосымша
Тауар нарықтарындағы
экономикалық шоғырлануды
бағалау әдістемесіне
1-қосымша
Нысан
Қазақстан Республикасы
Бәсекелестікті қорғау және
дамыту агенттігінің төрағасы

(барыс септігінде)

(шығыс септігінде)

(толық атауы және (немесе))

көрсетілетін қызметті
алушының аты, әкесінің аты
(болған жағдайда),
тегі, БСН және
(немесе) ЖСН
(болған жағдайда)

Экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы өтінішхат

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің (бұдан әрі - Кодекс)
200-бабының 2-тармағын сәйкес

_____

(мәміленің, іс-әрекеттің мәні мен тараптары көрсетілген мәміленің,
іс-әрекеттің сипаттамасы)

_____

қамтитын экономикалық шоғырлануға келісім беруіңізді сұраймын.
Осы экономикалық шоғырлануға келісім беру туралы өтінішхат

_____

(Кодекстің 201-бабы 1-тармағының тармақшасы көрсетіледі)

_____ негізінде

_____

(көрсетілетін қызметті алушының атауы, аты, әкесінің аты (болған жағдайда),
тегі көрсетіледі) беріліп отыр.

Құжаттама _____

_____

(Кодекстің 204-бабының тармағы көрсетіледі)
сәйкес қоса беріледі.

Ұсынылып отырған құжаттар нөмірленген (электрондық жеткізгіш қоса беріледі).

Ұсынылып отырған құжаттар мен мәліметтердің толықтығы мен анықтығын
растаймын.

Ақпараттық жүйелерде қамтылған заңмен қорғалатын құпияны құрайтын
мәліметтердің пайдаланылуына келісемін.

Басшының немесе оны алмастыратын

тұлғаның қолтаңбасы _____

Өтінішхат берілген күн " ____ " _____

Өкілдің байланыс мәліметтері _____

Қазақстан Республикасының
Бәсекелестікті қорғау және
дамыту агенттігінің Төрағасы
2021 жылғы 24 ақпандағы
№ 3 Бұйрыққа
2-қосымша
Тауар нарықтарындағы

экономикалық шоғырлануды
бағалау әдістемесіне
2-қосымша
Нысан

Қазақстан Республикасы
Бәсекелестікті қорғау және
дамыту агентігінің төрағасы

(барыс септігінде)

(шығыс септігінде)
(толық атауы және (немесе)
көрсетілетін қызметті
алушының аты, әкесінің аты
(болған жағдайда), тегі,
БСН және (немесе)
ЖСН (болған жағдайда)

Жасалған экономикалық шоғырлану туралы хабарлама

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 200-бабының 1-тармағына сәйкес

(мәмілеге қатысушылардың атауы, аты, әкесінің аты (болған жағдайда), тегі жасалған (жоспарланған) экономикалық шоғырлану туралы хабардар етемін, ол мыналарға негізделеді:

нарық субъектісінің (оның ішінде сенімгерлік басқаруға арналған шарттың, бірлескен қызмет туралы келісімнің, комиссия шартының негізінде) кәсіпкерлік қызметті жүргізген кезде басқа нарық субъектісіне орындалуы міндетті нұсқамалар беруге не оның атқарушы органының функцияларын жүзеге асыруға мүмкіндік беретін құқықтарды сатып алу

аталған субъектілерде көрсетілген жеке тұлғалар өздерінің кәсіпкерлік қызметін жүргізу жағдайлар анықтаған жағдайда, екі және одан көп нарық субъектілерінің атқарушы органдарына, директорлар кеңестеріне, бақылау кеңестеріне немесе басқа басқару органдарына бір жеке тұлғалардың қатысуы

Мәміленің, іс-қимылдың сипаттамасы

Өтініш беруші туралы мәліметтер:

Атауы/аты, әкесінің аты (болған жағдайда), тегі

БСН/ЖСН

□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ұсынылған құжаттар нөмірленген (электрондық жеткізгіштері қосымша беріледі).

Қоса беріліп отырған құжаттар мен мәліметтердің толықтығы мен анықтығын растаймын.

Ақпараттық жүйеде қамтылған заңмен қорғалатын құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалануға келісемін.

Басшының немесе оны алмастыратын

тұлғаның қолтаңбасы _____

Өтінішхат берілген күн " ____ " _____

Өкілдің байланыс мәліметтері _____

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК